

Čínský návrat

Miloš Balabán

Pondělní Právo přineslo informaci o prognóze společnosti Pricewaterhouse Coopers týkající se ekonomické proměny světa v horizontu roku 2050. Svět bude podle ní vypadat ekonomicky zcela jinak. Dojde k růstu ekonomické moci Číny a Indie, které předhóní objemem HDP Spojené státy, ekonomicky klesne význam Evropy.

Předvídat ekonomické proměny světa daleko dopředu je ošidné, přijdou nové vědecké objevy, zrychlený technologický pokrok nebo války. Při pohledu na dnešní „konfliktní potenciál“ ve světě mezi klíčovými aktéry se to vyloučit úplně nedá.

Prognóza vychází ze současných trendů, světový vývoj se ale vrací i do „normálu“. Podle propočtů britského ekonoma Anguse Maddisona byla Čína první ekonomickou mocností již od počátku šestnáctého do počátku devatenáctého století, v roce 1820 se podílela na globálním HDP 28,7 procenta. Poté ale následoval v průběhu 130 let katastrofický pokles a od roku 1978 naopak meteorický růst.

HDP Číny se v průměru zvyšoval od roku 1978 do roku 2011 každoročně téměř o deset procent. Velikost čínské ekonomiky vzrostla v dolarovém vyjádření v průběhu dvaceti let (1995–2015) zhruba patnáctkrát. Do roku 2020 má být HDP čtyřnásobný oproti roku 2000. Současný podíl Číny na globálním růstu je třetinový a na asijském se blíží již sedmdesáti procentům.

Úplné prvenství Číny musí být stvrzeno i stálým růstem životní úrovně, což při populaci blížící se jedné a půl miliardy není jednoduché. Platí to i pro Indii. Klíčovým ukazatelem je hodnota HDP na hlavu – v Číně je dnes 8261 dolarů, v USA 57 294 dolarů. S ohledem na fakt, že počet obyvatel Číny převyšuje počet obyvatel USA čtyřikrát, se jí zřejmě nepodaří v nejbližším desetiletí dosáhnout alespoň poloviny americké úrovně.

Že se ale bude snažit i tady dohánět USA, nemůže být pochyb. Je třeba si všimnout takových čínských plánů, jako je např. vytvoření největší integrované aglomerace na světě se 110 milióny obyvatel Jing-Jin-Ji, která má propojit do roku 2030 Peking, Tianjin a provincii Hebei.

Základem ekonomiky aglomerace mají být moderní průmyslová odvětví s vysokou přidanou hodnotou, založená na znalostech a inovacích jako model budoucí „ekologické civilizace“.

Ekonomicky slábnoucí Evropa je nucena stále víc hledět asijským směrem. A v konfrontaci se sílícími asijskými giganty samozřejmě přemýšlet, jak si uchovat svůj ekonomický a politický vliv.

V tom spočívá i jeden z klíčových důvodů, proč usilovat o zachování a prohloubení evropské integrace. Samostatně žádný stát, byť ekonomicky silný jako Německo, nemůže potřebného vlivu v té konkurenci dosáhnout.

A ještě jedna věc stojí v prognóze za pozornost. Ekonomové věří Rusku. Možná že kombinace surovinového bohatství, dostatku zemědělské půdy i vzdělané populace nakonec přebije některé mračné scénáře o jeho budoucnosti.

(Autor je bezpečnostní analytik)